

นโยบายการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของจีน

คณะรัฐมนตรี (State Council) ของจีนได้ตั้งเป้าหมายจะสร้างตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ที่มีความเป็นเสรี มีระเบียบและเชื่อถือได้ภายในปี ๒๐๒๐ (ค.ศ. ๒๕๖๓) โดยเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ State Council ได้ออกหนังสือสั่งการถึงกระทรวง กรม และหน่วยงานระดับมณฑลต่างๆ ให้เร่งพัฒนาในสาขาดังกล่าว ตามแนวทางดังต่อไปนี้

- ให้ปรับลดเงื่อนไขขั้นต่ำสำหรับการเข้าสู่ตลาด e-Commerce โดยหน่วยงานควรทบทวนกระบวนการอนุมัติการเข้าสู่ธุรกิจ e-Commerce ของบริษัทต่างๆ และยกเลิกกระบวนการอนุมัติที่ไม่มีกฎหมายรองรับ นอกจากนี้ หน่วยงานควรยกเลิกการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติในบริษัท e-Commerce ที่เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างจีนกับต่างชาติด้วย
 - หน่วยงานควรปรับลดภาษีตามแนวทางที่เหมาะสมและช่วยให้บริษัท e-Commerce สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนผ่านช่องทางที่หลากหลาย
 - หน่วยงานควรออกระเบียบและระบบที่ช่วยสร้างความมั่นใจในคุณภาพของสินค้าที่ขายโดยบริษัทที่ดำเนินธุรกิจออนไลน์ และให้มีการแข่งขันทางการค้าที่ยุติธรรมด้วย
 - หน่วยงานระดับมณฑลควรส่งเสริมการจ้างงานโดยเพิ่มทุนการพัฒนา e-Commerce โดยแรงงานในอุตสาหกรรมดังกล่าวจะได้รับนโยบายสนับสนุน และบริษัทออนไลน์ที่จดทะเบียนโดยการใช้ข้อมูลที่เป็นความจริงพร้อมทั้งมีผลกำไรและชื่อเสียงดีจะได้รับประโยชน์จากนโยบายส่งเสริมด้านการเงิน เช่น ระบบไมโครเครดิต (เงินกู้วงเงินมูลค่าน้อย)
 - ให้โรงเรียนและวิสาหกิจให้ความร่วมมือเพื่อการบ่มเพาะผู้มีความสามารถสูงในด้าน e-Commerce
 - ให้หมู่บ้านในพื้นที่ชนบทพยายามใช้พื้นที่ค้าขายออนไลน์ในการขายสินค้า สร้างตราสินค้า ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทต่อไป

นโยบายพัฒนา e-Commerce ของจีนดังกล่าว เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการดำเนินนโยบายเพื่อการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของจีนตามแผนงาน “Broadband China” ที่ คณะรัฐมนตรีได้ประกาศออกมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ซึ่งแผนงานนี้ มีเป้าหมายจะขยายพื้นที่ครอบคลุม (coverage) ของระบบ Broadband (เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง) ให้เข้าถึงพื้นที่ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทภายในปี ๒๕๖๓ โดยแบ่งการดำเนินการเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ (๑) ระยะที่ ๑ (๒๕๕๖) ขยายพื้นที่ครอบคลุมของเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๓G และเพิ่มความเร็วของการสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (๒) ระยะที่ ๒ (๒๕๕๗-๒๕๕๘): เพิ่มความเร็วและพื้นที่ครอบคลุมของระบบอินเทอร์เน็ต และ (๓) ระยะที่ ๓ (๒๕๕๙-๒๕๖๓): ปรับปรุงระบบเครือข่ายเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงให้ถึงจุดที่ดีที่สุด และทำการยกระดับเทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงคุณภาพการให้บริการและขีดความสามารถในตลาดโลก

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรียังได้ออกแนวทาง (Guideline) เพื่อการลดราคาของการให้บริการอินเทอร์เน็ตและเพิ่มความเร็วของระบบอินเทอร์เน็ตด้วย โดยคณะรัฐมนตรีระบุว่า ในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมาหลังจากที่มีการประกาศยุทธศาสตร์ “Broadband China” ออกมานั้น การพัฒนาระบบ Broadband ของประเทศก็คืบหน้าไปมาก แต่ความเร็วของระบบเครือข่ายของจีนก็ยังต่ำกว่ามาตรฐานนานาชาติและความคาดหวังจากประชาชนอยู่มาก อีกทั้งยังมีประเด็นด้านราคาค่าใช้จ่ายระดับการพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างพื้นที่ชนบทและพื้นที่เมือง และคุณภาพการให้บริการ คณะรัฐมนตรีจึงให้มีการดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

- รัฐจะมีมาตรการเพื่อเร่งรัดการก่อสร้างเครือข่ายไฟเบอร์ออปติก และระบบ ๔G โดยในปีนี้จะทำการลงทุนมูลค่า ๔๓๐,๐๐๐ ล้านหยวน และจะลงทุนเพิ่มอีกอย่างน้อย ๖๐๐-๗๐๐ ล้านหยวนในช่วงปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ โดยในปีนี้ เครือข่ายไฟเบอร์ออปติกจะครอบคลุมพื้นที่กว่า ๘๐ ล้านครัวเรือน และ ๑๐,๐๐๐ หมู่บ้าน และราว ๑๔,๐๐๐ หมู่บ้านจะอยู่ในพื้นที่ครอบคลุมของระบบ Broadband

- ภายในปี ๒๕๕๘ จะมีการสร้างสถานีส่งสัญญาณระบบ ๔G ๑.๓ ล้านแห่ง และจะมีผู้ใช้ระบบ ๔G มากกว่า ๓๐๐ ล้านคน
- ภายในสิ้นปี ๒๕๖๐ ทุกครัวเรือนในพื้นที่ที่ระบุข้างต้นในระดับเมืองหลักจะสามารถเข้าถึงเครือข่ายไฟเบอร์ออปติกความเร็ว ๑๐๐ Mbp และเครือข่ายไฟเบอร์ออปติกจะครอบคลุมมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของหมู่บ้าน ระบบ ๔G จะครอบคลุมทุกเมืองและทุกหมู่บ้าน และความเร็วของระบบ Broadband ในเมืองหลวงของมณฑลและเขตตัวเมืองจะเพิ่มเป็น ๓๐ Mbp
- ความเร็วของระบบ Broadband ในเมืองอื่นๆจะเพิ่มเป็น ๒๐ Mbp และพื้นที่ครอบคลุมของระบบการต่อเชื่อมคอมพิวเตอร์เข้ากับโครงข่ายสื่อสาร (Mobile Broadband) จะเทียบเท่ากับระบบของประเทศที่มีการพัฒนาระดับกลาง
- นอกจากนี้ รัฐบาลจะผลักดันให้บริษัทที่ให้บริการโทรคมนาคมลดค่าใช้จ่ายบริการอินเทอร์เน็ต รวมทั้งจะพยายามปรับลดค่าใช้จ่ายบริการอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Data) และระบบบริการอินเทอร์เน็ตผ่านสายโทรศัพท์บ้าน (Fixed Broadband) ด้วย

ข้อคิดเห็น

ทิศทางการพัฒนาดังกล่าวของจีนน่าจะเป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยขยายการค้าและบริการออนไลน์ (ภาพยนตร์ เกมส์) ให้เข้าสู่ผู้บริโภคในประเทศจีนผ่านช่องทาง e-Commerce ได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม กิติ คุณภาพสินค้า/บริการ มาตรการด้านความปลอดภัยในการชำระเงิน และการป้องกันหลีกเลี่ยงการฉ้อโกงต่างๆ ก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจออนไลน์ และในส่วนของภาครัฐ การออกระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ก็จะช่วยส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ e-Commerce ทั้งในตลาดในและต่างประเทศด้วย

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘